

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KBO/2008/201

BETREFT: verplichte aankoop van T-shirt met schoollogo en de maximumfactuur.

1 PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 6 juni 2008

1.2 Verzoeker
directeur

1.3 Betrokken school
De directeur van de school is de vraagsteller

1.4 CZB

Op 29 mei 2008 ontvangt het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een e-mailbericht met de vraag naar de mogelijkheid om de aankoop van een T-shirt met schoollogo voor de lessen bewegingsopvoeding te verplichten en buiten de schoolfactuur te houden. Bij e-mailbericht van 5 juni 2008 werd, na voorlegging van de vraag aan de contactpersoon van de omzendbrief 'Kostenbeheersing in het basisonderwijs', door het secretariaat van de commissie een antwoord gegeven.

Bij e-mailbericht van 6 juni 2008 vraagt verzoeker zijn vraag toch voor te willen leggen aan de commissie. Op 11 juni 2008 wordt de vraagsteller uitgenodigd voor de zitting van 23 juni 2008.

2 INHOUD VAN DE VRAAG

De school wil voor de lessen bewegingsopvoeding een **T-shirt met schoollogo** als uniform 'verplichten' en ook buiten de maximumfactuur houden. In een van de 'veelgestelde vragen' daarover staat dat dit kan *"als het t-shirt wordt aangeboden vanuit een sociale doelstelling (kost bvb goedkoper dan op de vrije markt)."* De Schoolraad die daarover samenkwam, vindt de interpretatie van die voorwaarde bijzonder moeilijk ... Binnen het aanbod op de vrije markt bestaan grote verschillen in prijzen. Vaak duurder, soms goedkoper ... maar in dit laatste geval kan je de kwaliteit absoluut niet vergelijken. Het schoolshirt is kwalitatief 'degelijk' en bovendien ook bedrukt met het schoollogo (3 kleuren). De directeur heeft samen met de Schoolraad voorgesteld om aan ouders € 5,00 aan te rekenen voor een T-shirt, wat ongeveer neerkomt op de kostprijs.

De vraag van de directeur is of de school onder die voorwaarde (of onder welke voorwaarden anders) het T-shirt kan 'verplichten' en buiten de maximumfactuur kan houden. Als

aandachtspunt merkt de directeur nog op dat de kinderen zo'n shirt zeker gedurende 3 schooljaren kunnen dragen en vraagt hij hoe met dit gegeven moet omgegaan worden.

3 STANDPUNTEN VERWERENDE PARTIJ

/

4 ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 23 juni 2008, 13 uur.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Walter Cools, Hilde Timmermans, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

/

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5 ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

De lijst met materialen die bij gebruik kosteloos ter beschikking dienen gesteld te worden om de eindtermen te realiseren of de ontwikkelingsdoelen na te streven, vormt een bijlage 1 bij dit decreet.

Artikel 27bis

§1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor :

1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;

2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;

3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

§2. Het maximumbedrag van de bijdrage in § 1, 1° en 2°, wordt als volgt bepaald:

- voor het kleuteronderwijs : 20 euro;
- voor het lager onderwijs : 60 euro.

Deze bedragen zijn van toepassing vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs.

....

§3. In afwijking van §1, 2°, kan het schoolbestuur beslissen om de bijdrage die aan de ouders gevraagd wordt voor verplichte kledij die omwille van een sociale finaliteit aangeboden wordt, niet op te nemen in de maximumfactuur. Deze afwijking is enkel mogelijk mits schriftelijk advies van de schoolraad.

§4. Vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs, mag er in het kleuteronderwijs geen bijdrage meer worden gevraagd voor meerdaagse extra-muros activiteiten.

Vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs, bedraagt de bijdrage voor meerdaagse extra-muros activiteiten maximaal 360 euro voor het volledige lager onderwijs.

.....

Artikel 27ter

§1 De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, §1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdrageregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§ 2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en §1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Artikel 37

§1. 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

1° het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de interne beroepsmogelijkheden;

2° de procedure volgens dewelke getuigschriften basisonderwijs worden toegekend en de procedure volgens dewelke een beroep kan ingediend worden tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs;

3° bepalingen in verband met onderwijs aan huis;

4° richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen;

5° afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten;

6° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27, §3 (*lees nu: art. 27bis en 27ter, §1*);

8° de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld.

§ 4. De inrichtende macht informeert de ouders schriftelijk over het schoolreglement voorafgaand aan de eerste inschrijving van hun kind en bij elke wijziging van het reglement.

Artikel 51

§3. Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voor zover ze verenigbaar zijn met zijn onderwijsopdracht.

* Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad
Art. 19. De inrichtende macht vraagt de schoolraad advies over elk ontwerp van beslissing inzake:

.....

7° het niet opnemen in de maximumfactuur van de bijdrage die aan de ouders gevraagd wordt voor verplichte kledij die omwille van een sociale finaliteit aangeboden wordt. Dit punt is enkel van toepassing op het basisonderwijs.

Art. 20.

§ 1. Het advies wordt schriftelijk of mondeling uitgebracht en is gemotiveerd.

De inrichtende macht kan slechts op gemotiveerde wijze afwijken van het advies van de schoolraad. Deze motivering wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen meegedeeld aan de schoolraad. De termijn gaat in de dag na deze waarop de beslissing van de inrichtende macht wordt genomen.

§ 2. Wanneer een advies niet wordt gegeven binnen een termijn van 21 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de adviesaanvraag, wordt het advies geacht gegeven te zijn.

De in het eerste lid bedoelde termijn wordt geschorst tijdens de herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie en tijdens de periode van 6 juli tot en met 15 augustus.

* Omzendbrief BaO/2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

* Omzendbrief BaO/2007/05 van 22 juni 2007 betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs.

5.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving

5.3. Advies

De onderwijsregelgeving stelt dat scholen handelsactiviteiten mogen organiseren voor zover deze geen daden van koophandel zijn en verenigbaar zijn met de onderwijsopdracht.

Dit betekent dat de activiteiten niet gericht mogen zijn op persoonlijke verrijking en moeten kaderen in de normale dienstverlening aan de leerlingen of in de afwerking van het programma.

Indien de handelsactiviteiten niet rechtstreeks bijdragen tot het verwezenlijken van de onderwijsopdracht, dan moeten ze een occasioneel karakter hebben om toelaatbaar te zijn.

De verkoop van turnkledij is een toegelaten handelsactiviteit.

Het decreet basisonderwijs bepaalt dat scholen aan de ouders een bijdrage mogen vragen voor verplichte materialen die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen en waarvan de ouders niet zelf de kostprijs kunnen bepalen. De verplichte aankoop op school van turnkledij is daarvan een voorbeeld.

Deze kosten moeten vanaf 1 september 2008 in principe op de maximumfactuur, die voor het lager onderwijs 60 euro bedraagt, aangerekend worden.

Op dit principe van aanrekenen op de maximumfactuur maakt het decreet één uitzondering, met name voor kledij die de school verplicht oplegt aan de ouders. Het bedrag voor die kledij kan uit de maximumfactuur gehouden worden indien die kledij omwille van een sociale finaliteit aangeboden wordt en de schoolraad over het niet opnemen in de maximumfactuur van de bijdrage die aan de ouders voor die kledij gevraagd wordt een schriftelijk advies heeft uitgebracht. Het schoolbestuur kan, mits motivering, van het advies van de schoolraad afwijken.

De school wil voor de lessen bewegingsopvoeding de aankoop van een T-shirt met schoollogo als uniform verplichten en het bedrag voor de aankoop ervan buiten de maximumfactuur houden.

Volgens de onderwijsregelgeving kan de school beslissen om het bedrag dat aan ouders voor verplichte kledij gevraagd wordt niet in de maximumfactuur op te nemen indien die kledij omwille van een sociale finaliteit aangeboden wordt.

De commissie meent dat de gevraagde prijs één van de elementen kan zijn die bij de beoordeling van de 'sociale finaliteit' betrokken wordt, maar niet het enige element. De sociale finaliteit voor het aanbieden van de bewuste kledij kan bijvoorbeeld ook gelegen zijn in de bedoeling om eenheid in het pedagogisch-didactisch handelen tot stand te brengen.

De Commissie komt tot volgend advies:

Het schoolbestuur kan beslissen om de bijdrage voor de verplichte kledij die omwille van een sociale finaliteit aangeboden wordt niet in de maximumfactuur op te nemen, op voorwaarde dat de schoolraad hierover schriftelijk advies heeft uitgebracht.

Ter verantwoording van de sociale finaliteit kunnen niet enkel de prijs die voor de bewuste kledij gevraagd wordt maar ook andere elementen in aanmerking genomen worden.

Brussel, 23 juni 2008

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter